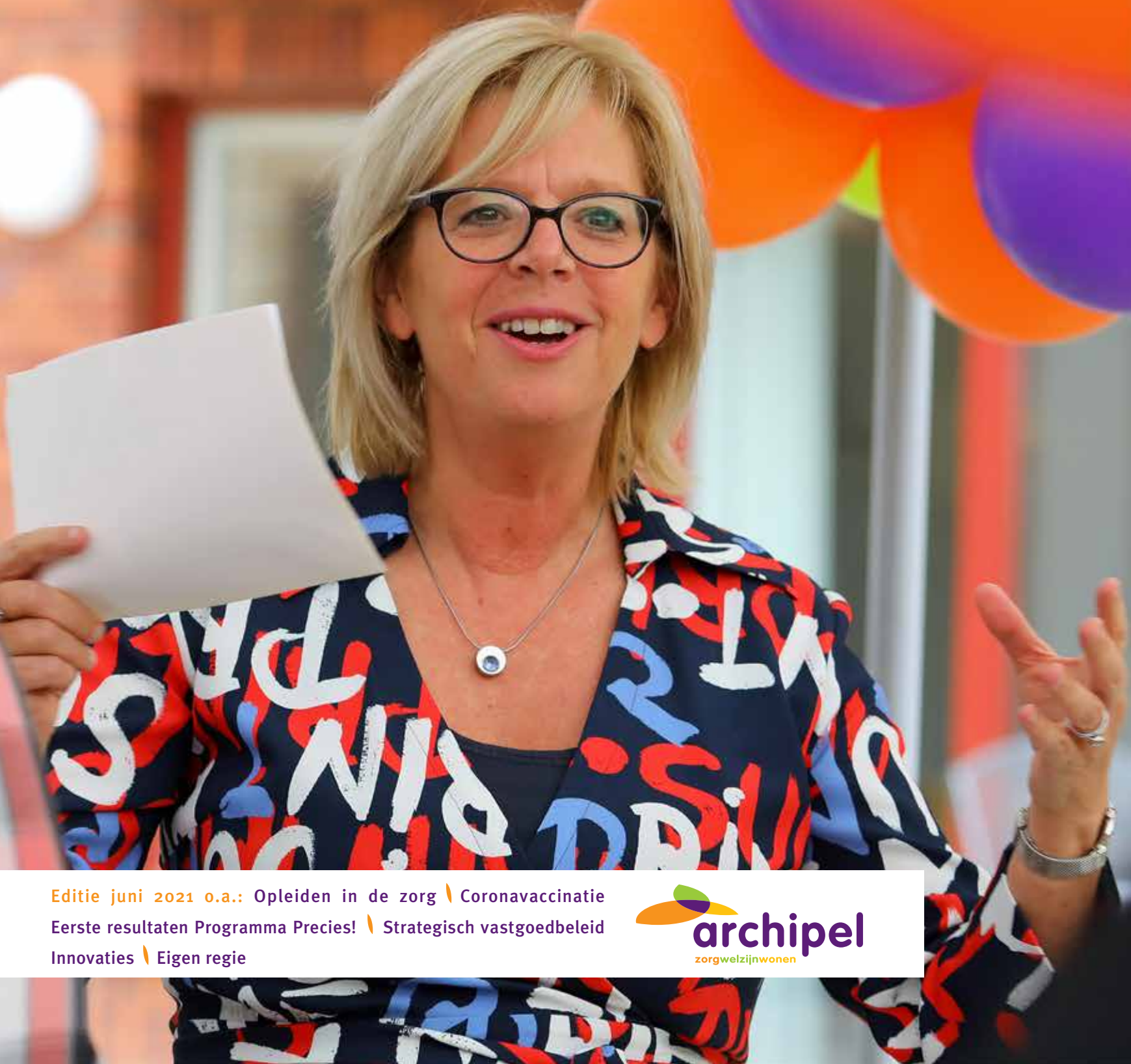


archipel in het bijzonder



Editie juni 2021 o.a.: Opleiden in de zorg | Coronavaccinatie
Eerste resultaten Programma Precies! | Strategisch vastgoedbeleid
Innovaties | Eigen regie


archipel
zorgwelzijnwonen



3



6



8



10



12



16



20



24



27

3 Opleiden en samenwerken
om de zorg te versterken

6 Meerwaarde met ForceMed
in Zuiderpark

8 Archipel Thuis:
klaar voor de toekomst!

10 Een digitaal koffiemoment

12 Langer Thuis Kompas en
Zelfredzaamheidskoffer

15 Op zoek naar zorgvernieuwers
met een bijzondere
wervingscampagne

16 Strategisch vastgoedbeleid
Goed gefundeerd en in de buurt

18 Cliënt en medewerker in regie
Frisse wind, nieuwe impulsen

20 Dagbesteding in de buurt

22 Archipel actief betrokken in de
wijk met GOudT & 4W!

24 Coronavaccinatie en de toekomst
van infectiepreventie

27 Bestuurder Monique Hertogs
neemt afscheid van Archipel



Opleiden en samenwerken om de zorg te versterken

Een bestendig antwoord creëren op de groeiende vraag naar zorgpersoneel, zodat we de zorg voor kwetsbare groepen – waaronder ouderen – ook in de nabije toekomst goed kunnen blijven organiseren. Vanuit die ambitie zet Archipel sinds enkele jaren hoog in op het opleiden, ontwikkelen en aantrekken van (nieuwe) medewerkers en op de integrale samenwerking met collega-organisaties en -instanties in de regio. ►

Archipel in het bijzonder is het relatiemagazine van Archipel Zorggroep en verschijnt twee keer per jaar in een oplage van 1.000 exemplaren. Het magazine is digitaal beschikbaar via de website van Archipel.
Hoofredactie Jessie Classens, Ilse van Leuken, Saskia van Nieuwland | Interviews en teksten Marie-José Dekkers en Dana Otten
Fotografie Freekje Groenemans | Vormgeving Wapenfeit | Drukwerk Drukkerij Snep



Marian van Ginkel-Geurink

“Deze ‘zij-instromers’ hebben bijvoorbeeld een achtergrond in de horeca, retail of het bedrijfsleven, maar ontdekken dat hun hart eigenlijk bij de zorg ligt”



Het tekort aan zorgmedewerkers vormt al jaren een belangrijk thema. Om te kunnen inspelen op grote maatschappelijke ontwikkelingen zoals de toenemende vergrijzing en complexiteit van zorgvragen, is een opschaling van het aantal zorgmedewerkers hard nodig. Acht jaar geleden heeft Archipel het eigen Archipel College ontwikkeld, waarin mensen met een passie voor de zorg, waaronder carrièreswitchers, al werkende opgeleid worden tot onder andere verzorgende IG niveau 3. “Deze ‘zij-instromers’ hebben bijvoorbeeld een achtergrond in de horeca, retail of het bedrijfsleven, maar ontdekken dat hun hart eigenlijk bij de zorg ligt,” vertelt Marian van Ginkel-Geurink, manager Archipel College. “In het college krijgen ze de kans om die overstap te maken. Het mooie van de combinatie opleiden en werken is dat medewerkers vanaf dag één aan de slag gaan en zo direct kennismaken met de praktijk en onze organisatie, waarden en filosofie. We hebben inmiddels verschillende BBL-trajecten ontwikkeld, waardoor we met ons aanbod kunnen aansluiten

bij verschillende leefsituaties en persoonlijke voorkeuren. Zo is het mogelijk een opleiding (gaandeweg) te intensiveren of te vertragen. Ook worden medewerkers nauwgezet begeleid, zodat ze de opleiding met plezier en succes kunnen voltooien.”

Samenwerken in de regio met Lefgozer

Sinds kort werkt Archipel op dit gebied actief samen in het initiatief Lefgozer. “Het tekort aan zorgpersoneel is geen organisatieafhankelijk probleem, alle zorgorganisaties hebben ermee te maken,” vertelt Leonie Hartgers, projectleider arbeidsmarkt bij Archipel. “Daarom geloven we in de samenwerking met collega-organisaties en -instanties. Het initiatief Lefgozer, waarin verschillende partijen met elkaar zijn verbonden, is daar een mooi voorbeeld van.” “Lefgozer is ontwikkeld vanuit het idee dat we juist door krachten te

“Het tekort aan zorgpersoneel is geen organisatieafhankelijk probleem, alle zorgorganisaties hebben ermee te maken”



Leonie Hartgers



Leonie Hartgers, Evert van Summeren en Marian van Ginkel-Geurink.

bundelen echt iets kunnen bereiken in de regio,” vertelt Evert van Summeren, projectleider bij Lefgozer, dat in 2019 begon en inmiddels is uitgegroeid tot een regionaal project in Noordoost- en Zuidoost-Brabant. “We hebben daartoe een traject ontwikkeld dat het voor zij-instromers – die wij ook wel ‘lefgozers’ noemen – extra aantrekkelijk maakt om de overstap naar de zorg te maken. Concreet houdt dit in dat de lefgozers

in achttien maanden tijd worden opgeleid tot verzorgde IG. De opleiding wordt volledig vergoed en lefgozers krijgen baangarantie, persoonlijke begeleiding en een passend salaris.” “Lefgozer vormt een mooie aanvulling op ons Archipel College,” vertelt Marian. “We hebben dezelfde ambitie – meer zorgmedewerkers opleiden – en bieden door de samenwerking meerdere toegangspoorten aan om geïnteresseerden kennis te laten maken met het werken in de zorg. Daarnaast vormt de opleiding van Lefgozer an sich een mooie toevoeging op onze eigen trajecten, waardoor we ook op dat niveau complementair zijn.”

Intrinsieke motivatie

Om geïnteresseerde lefgozers zo goed mogelijk te begeleiden bij de overstap naar de zorg, vindt er voorafgaand aan ieder traject een uitgebreide kennismaking plaats. “We vinden het belangrijk om voor alle elementen de juiste beeldvorming te creëren,” vertelt



Evert van Summeren

“We hebben een traject ontwikkeld dat het voor zij-instromers extra aantrekkelijk maakt om de overstap naar de zorg te maken”



overlap met de werkwijze van Archipel. Ook wij besteden in het voortraject veel tijd aan de kennismaking met nieuwe medewerkers. Het is vooral belangrijk dat iemand intrinsiek gemotiveerd is, het écht wil. Daarbij kijken we wat bij iemand past. Mocht het versneld traject van Lefgozer bijvoorbeeld minder goed aansluiten, dan kan iemand worden doorverwezen naar een van de opleidingen van het Archipel College en vice versa. En als het hart van iemand wel bij de zorg ligt, maar minder bij de ouderenzorg, verwijzen we diegene graag door naar bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg.” Evert: “Het is bijzonder om te zien dat Archipel zelf al zo veel stappen heeft gezet. Hierdoor kunnen we gericht met elkaar kennis en ervaring delen die helpen om continu te verbeteren. Samen komen we echt verder!” ■

Meerwaarde met ForceMed in Zuiderpark



“We kijken of het helpt, wat het voor het personeel doet. Daarna gaan we kijken of we de samenwerking nog breder kunnen opzetten”

of het helpt, wat het voor het personeel doet. Daarna gaan we kijken of we de samenwerking nog breder kunnen opzetten.”

Meerwaarde

Fysiotherapeut en mede-eigenaar van ForceMed Fysiotherapie Michelle van den Bos legt uit waarom dat interessant is voor Archipelmedewerkers: “We hebben hier korte lijnen met de professionals in het pand. Ook met de arbodienst die hier is gevestigd; die wijst medewerkers, die vaak al lang zoeken naar oplossingen, actief op de mogelijkheden. Wanneer corona voorbij is, komt er een kennismakingsaanbod voor alle Archipelmedewerkers – dat al klaar ligt – om met korting hier te trainen. Archipel betaalt daaraan mee.”

Dr. Bultman vult aan: “De arbodienst ziet de meerwaarde en heeft al veel Archipelmedewerkers doorverwezen die nek- en rugproblemen hebben en zelfs in de ziektewet zitten. Let wel; we zijn geen sportschool maar een medische praktijk voor MSK-geneeskunde, fysiotherapie en preventieve training. De mensen die hier trainen, komen voor preventie en voor herstel en onderhoud. Iedereen wordt gescreend om het trainingsdoel duidelijk in kaart te brengen. Dat kan flinke invloed hebben op verzuim.”

Maarten besluit: “Financieel voordeel is natuurlijk prettig maar voorop staat dat mensen lekker kunnen werken; hoe beter zij zich voelen, des te beter kunnen ze zich voor cliënten inzetten. Dat is het grote doel, waarin we meedenken en faciliteren.” ■

Hulp bij je lekker voelen

Gezondheidscentrum Zuiderpark bedient zowel de Archipellocaties Gagelbosch en Fleuriade als de omliggende wijk in stadsdeel Gestel. Dankzij samenwerking met Medisch Centrum ForceMed is Zuiderpark nu ook interessant voor alle Archipelmedewerkers.

Het gezondheidscentrum biedt tal van diensten op divers zorggebied. Daar horen ook de fysiotherapie, training en musculoskeletale geneeskunde van ForceMed bij die gericht zijn op het houdings- en bewegingsapparaat.

Goed zorgen voor mensen

Tegen die achtergrond heeft de HR-afdeling van Archipel de banden met ForceMed nog nauwer aangehaald,

vertelt HR-adviseur Maarten van der Schaaf: “De samenwerking snijdt aan meerdere kanten. De zorg is fysiek zwaar werk en we willen iedereen binnenboord houden. We vinden goed werkgeverschap het belangrijkste én nemen onze medewerkers met klachten serieus.. Door minder verzuim kunnen we bovendien meer besparen en dat komt ten goede aan de zorg.” ForceMed-directeur dr. Henk Bultman



Ontmoet & Groet

Nog een nieuwtje uit Zuiderpark: de koffiecokner gaat er plaatsmaken voor het nieuwe Ontmoet & Groetplein. De gelijknamige stichting is al elders in Gestel actief en gaat vanaf mei ook in Zuiderpark 65-plussers ontvangen voor een kop koffie, gezelligheid, sociaal contact, activiteiten, bewegen, samen koken en/of eten.

licht toe waarvoor Archipelmedewerkers in Zuiderpark terecht kunnen: “Voor covidrevalidatie, dus conditie opbouwen en weer goed kunnen ademen, en voor rug- en nektherapie en -herstel, en dat wordt gewaardeerd, hoor ik in de spreekkamer. Ter preventie van klachten en verzuim bieden we op proef ook de gratis rug- en nekcheck aan. En we zijn in overleg over een trainingsprogramma om de belastbaarheid te bevorderen en überhaupt klachten te voorkomen. Wie weet kunnen we ons in de toekomst ook samen focussen op bijvoorbeeld schouders en knieën.” Maarten knikt: “De covidrevalidatie bieden we aan zodra medewerkers die nodig hebben. Voor de rug- en nektherapie draaien we nu een pilot. Voor beide neemt Archipel een deel van de kosten voor haar rekening. We kijken

Michelle van den Bos



“We hebben hier korte lijnen met de professionals in het pand. Ook met de arbodienst die hier is gevestigd; die wijst medewerkers, actief op de mogelijkheden”

In Nederland neemt het aantal kwetsbare ouderen dat zelfstandig woont ieder jaar toe. De rol van thuiszorg wordt daardoor steeds belangrijker. Met de missie om op slagvaardige wijze in te kunnen spelen op de toenemende behoefte aan (tijdelijke) zorg en ondersteuning vanuit huis, zette thuiszorgorganisatie Archipel Thuis onlangs een aantal belangrijke stappen.



“De afgelopen jaren heeft Archipel Thuis verschillende grote veranderingen doorgevoerd,” vertelt Monique Hertogs, bestuurder van Archipel en aandeelhouder van Archipel Thuis. “Tot 2015 was Archipel Thuis onderdeel van Archipel. Door de jaren hebben we ervaren dat thuiszorg echt een aparte tak van sport is, die een eigen manier van organiseren heeft. Daarom is zes jaar geleden besloten de thuiszorg van Archipel te splitsen. Daarmee stond Archipel Thuis voor de uitdagende taak om de thuiszorg vorm te geven in een eigen organisatie, passend bij de veranderende maatschappij.” Femke de Jong, directeur Archipel Thuis, vertelt hierover: “De thuiszorg is enorm in ontwikkeling. Steeds meer (gespecialiseerde) zorg en ondersteuning vinden plaats in de thuisomgeving, waardoor ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen - iets dat niet alleen nodig is, maar ook steeds vaker de wens vormt van ouderen. De focus ligt daarbij op het bevorderen van de zelfredzaamheid en op preventie, vanuit de visie dat we zo de gezondheid van thuiswonende ouderen kunnen versterken. De afgelopen jaren hebben



Monique Hertogs en Femke de Jong

Archipel Thuis: klaar voor de toekomst!

we als Archipel Thuis kritisch naar onze dienstverlening gekeken en op cruciale punten zaken aangepakt. Dit met de ambitie om door te groeien naar een toekomstgerichte organisatie die op slagvaardige wijze op de toenemende vraag naar thuiszorg kan inspelen.”

Zorg en aandacht, hand in hand

Concreet hielden deze veranderingen onder meer in dat verschillende teams zijn samengevoegd en het werkgebied van Archipel Thuis is herzien. Ook is een centrale planning in het leven geroepen om efficiëntere routes te maken en is de organisatie naar een nieuwe locatie verhuisd. Femke: “We hebben een behoorlijke cultuuromslag doorgevoerd en daarbij hard gewerkt aan een hogere productiviteit en inzetbaarheid. Ik ben trots op onze bevoegde teams die echt de schouders onder dit proces hebben gezet. Onze medewerkers durven positie te pakken en zetten ‘Cliënt in regie’ – de visie van Archipel die ook wij omarmen – continu centraal, iets dat ik als oud-programmaleider ‘Cliënt in regie’ enorm waardeer. Dit vertaalt zich in thuiszorg waarbij de zorg hand in hand gaat met oprechte aandacht. Op Zorgkaart scoort Archipel Thuis zelfs een 8.6 met een aanbevelingsscore van 97 procent.”

Samenwerking Archipel en Archipel Thuis

“Een andere mooie ontwikkeling is de intensieve samenwerking met Archipel,” vertelt Monique. “Een goede samenwerking in de keten is essentieel om kwetsbare ouderen – in het verpleeghuis, maar ook thuis – de juiste zorg en ondersteuning te bieden. We vormen voor elkaar een belangrijke partner om aan deze maatschappelijke opdracht te voldoen. Ik vind het mooi om te zien hoe er samen actief gezocht wordt naar manieren om elkaar te versterken ten behoeve van de cliënt. Bijvoorbeeld door na te denken over de vraag hoe we ons werk in de wijken en buurten waarin we beide actief zijn, goed kunnen afstemmen. Zodat we elkaar nog meer gaan aanvullen. Een mooi voorbeeld hiervan is de nauwe samenwerking tussen het ambulant verpleegkundig team van Archipel en Archipel Thuis.”

Femke: we hebben samen de taak om de zorg en ondersteuning in de wijken en buurten goed te organiseren. Daarvoor erkennen we ook het belang van een goede samenwerking in de eerstelijnszorg

ontwikkeling en inzet van digitale innovaties,” licht Sabine Veldhuijzen, projectleider & beleidsmedewerker kwaliteit toe. “Een mooi voorbeeld van een project waar we nauw bij betrokken

“Archipel Thuis en Archipel hebben samen de taak om de zorg en ondersteuning in de buurten goed te organiseren”



Femke de Jong

en met andere thuiszorgorganisaties. Vanuit die visie nemen we als Archipel Thuis deel aan diverse netwerken en projecten in de regio.”



Sabine Veldhuijzen

“Archipel Thuis heeft veel aandacht voor innovatie”

Digitale innovaties

Daarnaast heeft Archipel Thuis veel aandacht voor innovatie, vanuit de overtuiging om zo de kwaliteit van de zorg verder te verbeteren en de zelfredzaamheid van thuiswonende ouderen te versterken. “We zien een belangrijke rol weggelegd voor de

zijn, is de digitale deurontgrendeling. Dit is een veilige en digitale oplossing voor woningtoegang, waarbij centrale toegangsdeuren van woningcorporaties worden voorzien van speciale deuroplossingen. Het project haalde zelfs de Tweede Kamer als voorbeeld van goede innovaties, in programma (Ont)Regel de Zorg, een samenwerking van het ministerie van VWS en de zorgsector. Ook bieden we vanuit Archipel Thuis sinds kort beeldzorg aan. Hierbij worden thuiswonende ouderen via een tablet door een zorgverlener begeleid bij verschillende zorg- en ondersteuningsvragen, zodat ze zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven doen. Zorg op afstand met persoonlijke aandacht. Ook de Zelfredzaamheidskoffer en medicijndispenser zijn vanuit die gedachte ontwikkeld. Daarnaast hebben we meegewerkt aan Siilo: een regionale pilot die thuiszorgvraag en -aanbod efficiënter matcht door middel van een app.” Femke: “We merken dat innovaties zowel voor medewerkers als cliënten een groot verschil kunnen maken, zeker tijdens de coronapandemie waarin waar mogelijk activiteit op afstand plaatsvindt. Daarom willen we hierop blijven inzetten. Met de missie om, samen met andere zorgspecialisten in de keten, de thuiszorg van de toekomst nog meer te versterken!” ■

Een digitaal koffiemoment

Hoe kunnen we het welzijn en sociale leven van thuiswonende ouderen met de inzet van digitale middelen bevorderen? Deze vraag leidde in de wijk Achtse Barrier tot de ontwikkeling van een bijzonder project: beeldbellen. Hierdoor krijgen thuiswonende ouderen de mogelijkheid om op een eenvoudige en veilige manier in contact te komen met familie en vrienden en samen te genieten van een ‘digitaal koffiemoment’.



“In de Achtse Barrier werken eerstelijns-zorgverleners, het sociaal wijkteam en

bewonersorganisaties al ruim acht jaar samen voor een vitale wijk met gezonde bewoners,” vertelt Maarten Klomp, tot voor kort huisarts in de wijk. “De afgelopen jaren werden we een landelijke ‘proeftuin’ voor de inzet van digitale innovaties, ook met als doel om de druk op de zorg te verlichten. Zo ontwikkelden we gezamenlijk een Digitaal Buurtplein, waar bewoners letterlijk alles kunnen vinden over de wijk, waaronder een digitale vitaliteitsmarkt met diverse zorg- en zelfzorgmogelijkheden en meer dan honderd activiteiten en kleinere projectjes. Toen vorig jaar het coronavirus uitbrak, viel een groot deel van die activiteiten weg. Thuiswonende ouderen raakten steeds meer in een isolement. We zijn daarop gaan nadenken over digitale manieren om toch dat stukje welzijn en sociaal contact te bieden. Daaruit is beeldbellen ontstaan, een project dat

we samen met onder meer Archipel hebben ontwikkeld. Archipel is een belangrijke verbinder in de wijk door de dagbesteding die de organisatie in wijkcentrum De Mortel organiseert.

“We geloven dat het aangaan van verbindingen essentieel is om de zorg voor kwetsbare groepen in de nabije toekomst goed te organiseren”

Daarnaast heeft Archipel de expertise in huis om dit soort projecten te faciliteren.” Heidi van der Westen, projectleider innovatie bij Archipel: “Wij waren meteen enthousiast over het idee. Als organisatie voelen we ons verantwoordelijk voor kwetsbare groepen binnen én buiten de eigen muren. Daarom bewegen we ons steeds meer in wijken en buurten en

trekken we graag samen op met andere organisaties en instanties. We geloven dat het aangaan van verbindingen essentieel is om de zorg voor kwetsbare groepen in de nabije toekomst goed te organiseren en zien

daarvoor een belangrijke kans in het ontwikkelen en faciliteren van innovatieve zorgprojecten, zoals beeldbellen.”

Eenvoudig, veilig en herkenbaar

Voor de ontwikkeling van het project werd samen met verschillende stakeholders in de wijk nagedacht over de randvoorwaarden, zoals de inrichting van de digitale omgeving op de tablets die voor het beeldbellen gebruikt worden. Marius van Dalen, mede-eigenaar van Eerste Verdieping, een actieve organisatie in de wijk die zich toelegt op het toegankelijk en bruikbaar maken van internet voor onder meer ouderen, vertelt hierover: “Veel ouderen hebben weinig tot geen ervaring met het gebruik van internet en een tablet. Ook is het voor deze doelgroep lastig om nieuwe dingen te onthouden, zeker wanneer iemand

bijvoorbeeld dementie heeft. Deze uitgangspunten hebben we vertaald in de ontwikkeling van een omgeving met een eenvoudige routing en uitstraling. Een van de beeldbelknoppen hebben we bijvoorbeeld opvallend vormgegeven als een koffiekop: een herkenbaar beeld dat meteen de associatie legt met sociaal contact. Daarnaast maken we gebruik van zelfontwikkelde software. Hierdoor is de omgeving volledig beveiligd en de beeldkwaliteit altijd stabiel. En één druk op de koffiekop is genoeg om het beeldcontact te starten.”

Digitale dagbesteding

Vorig jaar september ging het project gefaseerd van start. Heidi: “We zijn begonnen met een select groepje van wijkbewoners en hun partner die onder begeleiding van dagbestedingsmedewerkster

Maudy Gosen met het beeldbellen aan de slag is gegaan. Vervolgens hebben we gekeken welke familieleden en vrienden het leuk vinden om te beeldbellen: een (klein)kind, maar bijvoorbeeld ook iemand die heel ver weg woont en met wie al lang geen contact is geweest. In een tweede fase worden wijkbewoners gestimuleerd om meer met de tablet te gaan doen, denk bijvoorbeeld aan het zoeken naar filmpjes, het maken van een kruiswoordpuzzel of het lezen van een krant. Hierdoor wordt digitale

“Het mooie aan dit project is dat er op een hele leuke manier gewerkt wordt aan het versterken van de zelfredzaamheid”

dagbesteding mogelijk, iets wat zeker in deze tijd heel waardevol is.” Maudy: “Het mooie aan dit project is dat er op een hele leuke manier gewerkt wordt aan het versterken van de zelfredzaamheid, waardoor wijkbewoners uiteindelijk ook langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Daarnaast draagt het bij aan het behoud van eigen regie op het leven en het ontlasten van de partner en/of mantelzorger. Ik ben positief verrast door het effect van beeldbellen: waar ik in het begin verschillende deelnemers moest overtuigen, is de activiteit nu echt onderdeel van het leven geworden. Het sociale contact betekent heel veel voor hen; ze horen er weer bij. Dat biedt heel veel inspiratie. Zo willen we in fase drie meer wijkbewoners laten kennismaken met het beeldbellen en kan het uiteindelijk ook voor andere doeleinden gebruikt worden. Denk aan een digitaal spreekuur. We vergroten letterlijk iemands wereld en dat in coronatijd, hoe mooi is dat!” ■



Marius van Dalen, Maarten Klomp, Maudy Gosen en Heidi van der Westen.

Langer Thuis Kompas en Zelfredzaamheidskoffer

Makkelijk de juiste ondersteuningsdiensten en -producten vinden



Ilse Schoormans, Femke de Jong, Rob Slegers en Saskia van Nieuwland



Ilse Schoormans

“Mensen hoeven maar naar dit ene digitale loket, om vandaaruit hun weg te vinden in de regio”



Een jaartje geleden verhaalde dit magazine over de start van netwerk Precies!, waarin 25 regionale (zorg) organisaties samenwerken in precies de juiste zorg op de juiste plek voor kwetsbare ouderen en mensen met dementie. Hun gezamenlijke Programma Precies! begint al vruchten af te werpen, want er komen praktische producten en diensten van de grond die elkaar versterken, dankzij gebundelde krachten.

Rob Slegers (manager Services & Vastgoed Zorg in Oktober, ook namens zeven VVT-aanbieders in Ontwikkelplan Voorliggend Veld) schetst de achtergrond van deze actuele ontwikkelingen: “We zijn actief in het voorliggend veld vóór de professionele zorg. Denk daarbij aan welzijnsorganisaties, zoals Swove (Veldhoven), maar ook KBO en Zonnebloem. De zeven aanbieders van Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg in de regio hebben voor het Ontwikkelplan Voorliggend Veld de samenwerking opgezocht, om van en met elkaar te leren. Het idee is dat als je iets bedenkt voor dat voorliggend veld, het kopieerbaar zou moeten zijn voor meerdere organisaties. Ze vinden niet ieder voor zich opnieuw het wiel uit, maar

samen. Zo is de Morgen gezond weer op-kaart in Veldhoven ontstaan en inmiddels omarmd door Joris Zorg in Oirschot en door Oktober.”

Langer Thuis Kompas

Nog zo'n product is het Langer Thuis Kompas. Als mantelzorgers en familie op zoek zijn naar een dienst of hulpmiddel voor hun dierbare, zien ze vaak door de bomen het – verkokerde – bos niet meer. Ilse Schoormans (CEO Thuisleefgids.nl): “Wij bouwen aan het platform Thuisleefgids, een basis waarmee we de software kunnen leveren voor de regio Eindhoven. Deze samenwerking heeft geleid tot het regionale Langer Thuis Kompas. Dat vergelijken we wel met Coolblue: online alles kunnen regelen ►



Rob Slegers

“We vonden het belangrijk het lokale MKB erbij te betrekken.”

en toch nog naar een winkel kunnen om iemand te spreken. In dit portal komt alles bij elkaar: informatie, producten en diensten van lokale professionele aanbieders en uit het voorliggend veld. Mensen hoeven maar naar dit ene digitale loket, eventueel geholpen door een professional of bij een fysiek loket, om vandaaruit hun weg te vinden in de regio.”

Rob: “We vonden het belangrijk het lokale MKB erbij te betrekken. Nu komen producten en diensten vanuit de regio als eerste aan bod, van een zorgboerderij in het dorp en een plaatselijke leverancier die badkamers aanpast tot de lokale afdeling van de Zonnebloem, die een hartstikke leuk welzijnsprogramma heeft om mensen uit hun isolement te halen.” Saskia van Nieuwland (sr. communicatieadviseur Archipel): “Of het Ontmoet & Groet Huys in stadsdeel Gestel. Het Langer Thuis Kompas is altijd actueel en toegankelijk voor Eindhoven en directe omgeving, inclusief Reusel-De Mierden, Best, Oirschot, Valkenswaard, Veldhoven, Eersel, Waalre, Bergeijk, Bladel, Geldrop-Mierlo, Asten, Son en Breugel, Nuenen en Heeze-Leende.” Ilse: “Thuisleefgids is een onafhankelijk en landelijk initiatief, zonder belangen bij leveranciers. Het Langer Thuis Kompas richt zich nadrukkelijk op lokale aanbieders en economie. Daarom is het voor ons als softwarebedrijf interessant in partnerschap in deze regio samen te werken; we hebben al oplossingen die we kunnen inzetten. Vandaar dus een eigen naam en merk voor de regio. Het Kompas is de proefperiode eigenlijk al voorbij; we zijn inmiddels ook in andere regio's aan het samenwerken. Ook daar is het de kunst iedereen te laten aanhaken en er samen een succes van te maken.”

Zelfredzaamheidskoffer

Eén van die regionale aanhakers is ook Archipel Thuis, vertelt directeur Femke de Jong van deze gespecialiseerde thuiszorg: “De digitale Zelfredzaamheidskoffer is een gezamenlijk initiatief vanuit Precies! in navolging van het succesvolle Zinnige Zorg-project van Vivent. Deze koffer wordt fysiek bij onder meer Archipel Thuis ingezet en bevat hulpmiddelen die mensen ondersteunen bij de zelfredzaamheid thuis, bij de algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL).



Femke de Jong

“Het uiteindelijke doel is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen”

Op het platform van Langer Thuis Kompas wordt de koffer digitaal aangeboden. Onze wijkverpleegkundige Maria Kwint is vanaf het begin betrokken geweest bij het bedenken van de inhoud van de verschillende koffers die nodig zijn. Mensen kunnen hulp nodig hebben bij medicatie, mobiliteit, oog druppelen of bij steunkousen, bijvoorbeeld. De koffers voorzien in de juiste



Saskia van Nieuwland

hulpmiddelen daarvoor.” Meerdere ambassadeurs van Oktober, ZuidZorg, Archipel Thuis, St. Anna Zorggroep en uit de drie regionale ziekenhuizen zijn aangesloten, aldus Femke: “Dat zijn allemaal professionals die te maken hebben met patiënten of cliënten met hulpvragen. Zij denken mee over de verwachtingen, over wat tot nu is opgeleverd; kloppen het proces en de inhoud van de koffers? Zij zorgen ervoor dat toepassing en gebruik van de koffers en het Kompas zich als een olievlek verspreiden binnen hun organisatie en daarbuiten. Iedere professional en straks ook ieder persoon met een hulpvraag kan er terecht.”

Vraag en aanbod

Het Kompas brengt vraag en aanbod, inclusief de producten uit de zelfredzaamheidskoffers, makkelijk bij elkaar. Rob: “De zeven VVT-aanbieders geloven niet in concurrentie. Het gaat hen niet om bij wie de cliënt terecht komt maar waar die het beste terecht kan. En toen we vorig jaar vroegen om regionale aanbieders uit het MKB, hadden we er in no time driehonderd die wilden meedoen.” Saskia: “Die vraag kwam vanuit alle zeven VVT-partners. Ook wij hebben onze collega's gemobiliseerd om alles wat wij als Archipel aanbieden in het Kompas onder te brengen. Het portaal is voor zowel (zorg)professionals als ouderen en mantelzorgers.”

Zowel de producten uit de Zelfredzaamheidskoffers als het Kompas zullen onder de aandacht worden gebracht van het voorliggend veld en een brede groep professionals: van transfervverpleegkundigen, WIJEindhoven en zorgtrajectbegeleiders tot ergotherapeuten, praktijkondersteuners, revalidatie- en huisartsen. Ilse: “We zien dat zo'n Kompas verbindend werkt. Ze vinden er vanuit specifieke vragen precies de pakketten die per persoon nodig zijn. Het is een brede paraplu van producten en diensten, waaruit samenwerkingen ontstaan rondom de hulpvrager en de mantelzorger; zij organiseren het met elkaar.” Femke: “Het uiteindelijke doel van beide is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Door diensten en (digitale) hulpmiddelen laagdrempelig in te zetten, kun je professionele zorg uitstellen. Ze sluiten aan op behoeftes, gezien de toenemende zorgvraag waarvoor we niet altijd voldoende personeel hebben.” ■

Op zoek naar **zorgvernieuwers** met een **bijzondere wervingscampagne**

Werkgeversmerk



De toename van (complexe) zorgvragen daagt zorgorganisaties uit op zoek te gaan naar manieren om zich onderscheidend te profileren. Binnenkort lanceert Archipel daarom een nieuw werkgeversmerk met bijpassende wervingscampagne. Hierin richt de organisatie zich op het aantrekken van zorgvernieuwers: medewerkers die werken vanuit het hart en open staan voor vernieuwing en zo hét verschil willen maken in de zorg of uiting willen geven aan de liefdevolle zorg die gewoon ‘in’ hen zit.

In het nieuwe werkgeversmerk is de medewerker het uitgangspunt; om hem of haar draait het immers. Het merk is daarom opgebouwd rond de beleving van de eigen medewerkers, de belangrijkste ambassadeurs van de organisatie. “In samenwerking met een recruitmentbureau hebben we een grootschalig kwalitatief en kwantitatief onderzoek uitgevoerd onder medewerkers, om in kaart te brengen hoe zij het werken binnen Archipel ervaren,” vertelt Saskia van Nieuwland, sr. communicatieadviseur bij Archipel. Leonie Hartgers, coördinator HR arbeidsmarkt vult aan: “Hierdoor is een duidelijk beeld ontstaan van de manier waarop onze medewerkers naar de organisatie kijken. De input hebben we onder meer vertaald in een unieke wervingscampagne, waarmee we de juiste medewerkers willen vinden en binden.”

Eigen kracht

Net als op de werkvloer wordt de (potentiële) medewerker in de wervingscampagne aangesproken op zijn of haar kracht. In de vorm van bijvoorbeeld trots, toewijding of leergierigheid – kernwoorden die medewerkers zelf hebben aangedragen en waarin zij zich herkennen. Hieruit is de overkoepelende term ‘zorgvernieuwers’ ontstaan. “Zorgvernieuwers zijn medewerkers die werken vanuit het hart en zo een bijdrage willen leveren aan de ouderenzorg of vanuit een innerlijke drive liefdevolle zorg willen bieden,” vertelt Saskia. “Het zijn mensen die passie tonen, nieuwsgierig zijn. Die graag zinnig werk willen doen, met warmte en doorgroeimogelijkheden.” Die kracht wordt bij Archipel gezien en gewaardeerd door bijvoorbeeld extra scholing, ruimte

voor persoonlijke ontwikkeling en ondersteuning om je goed te blijven voelen in het werk. Hiervoor heeft de organisatie verschillende leer- en ontwikkeltrajecten opgezet (zie ook het artikel op pagina 3). Daarnaast geeft Archipel medewerkers eigen verantwoordelijkheid, met support wanneer nodig. Denk daarbij aan slimme innovaties die niet alleen het werk efficiënter maken, maar cliënten ook meer kwaliteit van leven en eigen regie laten ervaren. Zodat het leven én werken binnen Archipel voor iedereen fijn is.

Zorg van de toekomst

De campagneboodschap is vertaald in diverse on- en offline communicatie-uitingen die zullen worden uitgedragen. De medewerkers en hun verhaal staan hierin centraal, ondersteund met mooie foto's en persoonlijke, oprechte teksten. Wanneer corona het toelaat, worden ook de ervaringen van cliënten hierin meegenomen. Leonie: “We hopen met deze campagne de mensen aan te spreken die samen met ons de zorg van de toekomst willen bieden, als verzorgende, helpende of misschien wel als woonzorgbegeleider. Iedere zorgvernieuwer is bij Archipel van harte welkom!” ■

Strategisch vastgoedbeleid

Goed gefundeerd en in de buurt

Vastgoed is een zaak van lange adem. Gebouwen staan tientallen jaren, het liefst langer. Daarom ligt er, ook aan ingrijpende verhuisbeslissingen, altijd het strategische vastgoedbeleid aan ten grondslag, aldus bestuurder Eppie Fokkema en vastgoedmanager Bart Smits.

Eppie schetst deze vastgoedstrategie 2020-2025: “Er komt steeds meer vraag naar verpleeghuiszorg, maar dat kunnen wij niet bemensen. We blijven dus de komende vijf tot tien jaar op hetzelfde aantal verpleeghuisplekken. Waar we verpleeghuizen hebben, daar willen we ook voor de buurt en wijk klaarstaan. Wanneer er meer vraag is, willen we mensen thuis helpen, ervoor zorgen dat ze, met hulp van mantelzorgers en vrijwilligers, zich kunnen redden. Daarin kan het verpleeghuis een belangrijke, centrale rol vervullen als organisator, een motor. We zoeken ook kleinschalige initiatieven van mensen zelf, die iets willen organiseren en behoefte hebben aan bijvoorbeeld een voorziening om samen te komen. Wij zijn ervoor in om zo’n initiatief te faciliteren; met organiseren, ruimte, dagbesteding en/of zorg.”

Zorg voorop

Het scheiden van wonen en zorg is een langdurige tendens. Bart: “In principe is elke woning in Nederland een potentiële zorgwoning; overal kan zorg geleverd worden. We behouden het vastgoed met de specifieke zorg die binnen onze gebouwen plaats moet vinden, en het reguliere wonen laten we aan anderen over.” Die koers is nu doorgetrokken in het strategisch vastgoedbeleid 2020-2025. Corona is ook een aspect in dat beleid, voegt Eppie toe: “De crisis heeft

ons ook iets geleerd; als er eenmaal een besmetting is, kan die snel doorschieten. Ook in nieuwe bouw moeten onze verpleeghuizen kunnen compartimenteren, zoals branddeuren ook werken. Ventilatie is overal al op orde. Maar we houden voortaan ook rekening met voldoende afstand als het nodig is, dus in verkeersruimtes, loopgangen en de ontmoetingsruimtes.”

Comfortabel

Het strategisch vastgoedplan heeft een stevige fundering, legt Bart uit: “Het is een dynamisch plan voor al onze gebouwen, hun levensduur en hun flexibiliteit. Voorafgaand hebben we een omgevingsanalyse laten maken van ons totale verzorgingsgebied in Eindhoven en omliggende dorpen. Ook is gekeken naar demografische ontwikkelingen, de zorgvraag en de zorgaanbieders. Wij steken in op PG-zorg maar wel in ‘onze’ wijken. We kunnen binnen een straal van een kilometer makkelijk diensten aanbieden, waarin mensen ons goed kunnen bereiken.” Uit de omgevingsanalyse kwam een helder plaatje naar voren dat Archipel een

“Waar we verpleeghuizen hebben, daar willen we ook voor de buurt klaarstaan”



Bart Smits en Eppie Fokkema.

“Het is een dynamisch plan voor al onze gebouwen”

comfortabel gevoel geeft, verwoordt Bart: “We kunnen in grote lijnen bijvoorbeeld beslissen of een locatie aan het einde van de levensduur helemaal of deels vervangen of gerenoveerd moet worden wat betreft aantal verpleeghuisplekken. We weten zo dat we kunnen voldoen aan gevraagde capaciteit. Het plan is opgesteld voor tot 2025, maar met een doorkijk naar 2040-2050.”

Concreet

Gebaseerd op het plan kan Archipel dus overwogen keuzes maken, aldus Bart: “We weten dat Eerdbrand en Passaat over vijf tot acht jaar jaren afgeschreven zijn maar natuurlijk kunnen tussentijds kansen voorbijkomen. Dan verhuizen we eerder.” Ook leidde de omgevingsanalyse naar een besluit over Dommelhoeft, legt

“Dommelhoeft gaat dit jaar in de verkoop. Dan huren we het terug tot een andere locatie beschikbaar is.”

Passaat zit eigenlijk in hetzelfde schuitje: “Ook daar zitten we niet in de juiste wijk want die is relatief en overwegend jong. Daar moet over een paar jaar dus iets gebeuren. Dat geldt op basis van leeftijd van het gebouw ook voor Eerdbrand, maar daar blijven we op die locatie. Die buurt is de meest vergrijzende van Eindhoven, en daar willen we wel degelijk met een behoorlijke kern blijven zitten. We kijken, in de breedte, met de gemeente en Woonbedrijf naar wat dat deel van Woensel nodig heeft aan woon- en overige voorzieningen.”

Verder zijn intussen beide wooncomplexen op Zuiderpark, Warande en Leilinde, verkocht. Ekelhof stond ook niet op

een plek waar wisselwerking met de wijk is, aldus Eppie: “Dat pand huurden we en het was niet meer goed genoeg. Terugbouwen hoeft daar niet. Daarom zijn we vertrokken uit Ekelhof, waar we zestig plekken hadden. De hospicezorg voor mensen met dementie is verhuisd naar de Melissehof in Passaat. Met de daar opgedane ervaring wordt over enkele jaren beslist of en waar behoefte is aan deze specialisatie.”

Nuenen

Ook in Nuenen spelen ruimtelijke veranderingen, vervolgt Bart: “De appartementen in Jo van Dijkhof huren we niet meer, omdat wonen niet onze kerntaak is. Met de Gasterij daar zijn we gestopt. Wel zijn we er nog steeds actief met dagbesteding. We zijn met de gemeente en woningcorporatie Helpt Elkander in gesprek om samen te bekijken waar de directe omgeving behoefte aan heeft.” Archipel wordt bovendien actief aan de Opwettenseweg, op de grens met het Eindhovense stadsdeel Tongelre: “Daar hebben we, tegenover de beroemde watermolen, de leegstaande boerderij met stallen gekocht. De boerderij wordt nu gerenoveerd, voor dagbesteding vanuit Archipel in combinatie met kinder- en buitenschoolse opvang. Dat gaat daar heel goed samen, ook organisatorisch.” De rest van het perceel wordt eveneens ontwikkeld: “Natuurlijk in dezelfde landelijke stijl. Er komt een dertigtal woonplekken voor mensen met een zorgvraag of -indicatie, maar niet in een traditioneel, intramuraal concept. Ook komen er appartementen voor mensen die zich betrokken voelen bij dat plan en een steentje bijdragen door vrijwilligerswerk. Ook de omliggende weilanden van Staatsbosbeheer gaan aansluiten bij het concept. Héél bijzonder dat we iets nieuws kunnen ontwerpen op zo’n speciale plek!” ■

Archipel staat er al jaren om bekend: cliënt en medewerker in regie. Dankzij promotieonderzoek en kersverse programmaleiding krijgt dit belangrijke thema nu nieuwe impulsen.

Cliënt en medewerker in regie

Frisse wind, nieuwe impulsen

Henny van der Weide

“‘Zorgen voor’ wordt ‘zorgen dat’. Dat vraagt iets heel anders van medewerkers”

Karin Wiersema

“We hopen te ontdekken hoe we de maximale regie van mensen met dementie kunnen ondersteunen”

Aan tafel zitten Henny van der Weide, voorheen manager dienst behandeling bij Archipel die nu bij het Radboud UMC promotieonderzoek doet naar eigen regie, en Karin Wiersema, die sinds begin dit jaar als nieuwe programmaleider het thema opnieuw op de kaart zet.

Henny trapt af: “Het promotieonderzoek dat ik doe, ligt op het vlak van welbevinden, onderdeel van medische en psychologische studies; deze leerstoel bestaat nog niet zo lang. Het onderzoek is in opdracht van Archipel. De focus ligt op de eigen regie voor mensen met dementie in verpleeghuizen. Ik wil het graag toespitsen op praktische toepasbaarheid van het onderzoek, dus van bijzonder belang voor Archipel. De onderzoeksvraag is nu uitgewerkt en ik ben bezig met literatuurstudie, om te zien wat wel en niet werkt bij interventies op eigen

regie volgens eerdere onderzoeken. Op die theoretische basis geef ik mijn onderzoek vorm dat bij Archipel en een tweede zorgorganisatie wordt uitgevoerd.”

Niet ‘u vraagt, wij draaien’

Ondanks het prille stadium heeft Henny het uitgangspunt al goed voor ogen: “Eigen regie is voor elk mens anders; ‘wat wil ik graag voor mijn leven?’. Het is niet hetzelfde als ‘u vraagt, wij draaien’. Cliënt in regie wil niet zeggen dat altijd aan alle wensen van cliënten moet worden voldaan. Dat is soms lastig uit te leggen. Eigen regie gaat om keuzes kunnen maken, maar niet alle keuzes van de wereld zijn mogelijk, voor niemand. We hopen te ontdekken hoe we de maximale regie van mensen met dementie kunnen ondersteunen, wat werkt en wat werkt juist niet. Dat moet uitmonden in een instrument voor iedereen en op maat

dat die persoon het beste in regie en kracht zet.” Het promotieonderzoek ligt haar na aan het hart: “Archipel is al jaren met cliënt in regie bezig. Ik wilde al langer iets doen dat de overgang naar mijn pensioen eind dit jaar anders zou maken; niet van alles naar niks. Als manager had ik altijd met hectiek en 24/7 er zijn te maken; ik wilde graag nog eens de diepte in. Monique Hertogs was er meteen voor in, zodat Archipel wetenschappelijke kennis kan verbinden aan dat project. Een groot deel van de ervaringen en van wat Archipel al bereikt heeft, wordt straks de basis van mijn onderzoek, zodat het niet meer door de vingers glipt.”

Levensverhaal centraal

Karin luistert geïnteresseerd toe en benadrukt dat cliënt en medewerker in regie niet los van elkaar staan: “Wil je cliënt in regie, dan vraagt dat iets

buiten naar binnen veel vloeiender te maken. Mensen leiden hun eigen leven, doen alles wat ze zelf denken dat goed is, maken eigen keuzes; opleiding, werk, relaties, woonplek. Op leeftijd

van de medewerkers. Dus moet je de dialoog tussen hen handen en voeten geven, en de cliënt en de medewerker daarbij faciliteren. Daarom zijn we nu ook voornemens om het levensverhaal van cliënten nog meer centraal te zetten; hoe gaan we daarmee om, ken je de cliënt, wat is belangrijk voor die persoon die bij ons komt wonen of de dag besteden?”

Dat past ook bij de tijd, benadrukt Karin: “Mensen wonen langer thuis, zijn mondiger, willen hun eigen regie langer vasthouden. Dan is het ook zaak verbinding met de buitenwereld te leggen, om de overgang van

kunnen ze dat niet meer alleen, na tientallen jaren alles zelf te hebben mogen beslissen en bepalen. En dan komen ze hier... Wie zijn wij dan om dat laatste stukje voor hen in te vullen?” De volgende stap is dat introduceren bij de medewerkers, vervolgt Karin: “Aan de hand van een praktische vertaalslag, training of een programma. Zoiets moet nog ontwikkeld worden, in verbinding en samenhang met kwaliteit en beleid in de organisatie. Dan komt borging; hoe blijven we die boodschap brengen die toch gedragsverandering vergt. Niets is moeilijker. De professional krijgt een

andere rol. Na ‘fijn dat u hier bent’ is het niet meer ‘we gaan voor u zorgen’ maar ‘we gaan u ondersteunen bij wat u zelf nog kunt en wilt’. We gaan vragen wat cliënten nodig hebben, ook aan hulp: ‘zorgen voor’ wordt ‘zorgen dat’. Dat vraagt iets heel anders van medewerkers.”

Vooropgesteld; er is de afgelopen jaren al zoveel in bereikt, vindt Karin: “De zorg is altijd in beweging, en mensen op de vloer moeten altijd maar mee in die veranderingen. Daarom is de intentie om aan te sluiten bij wat er al is en bij de medewerkers zelf. De vijf kernprincipes van cliënt in regie – eigen kracht, keuzevrijheid, dialoog, oplossingsgericht, maken van afspraken en die nakomen – voldoen nog steeds, dus waarom zouden we die veranderen? Dat is belangrijk voor de herkenbaarheid en voor het behouden van wat goed is.” ■



Dagbesteding in de buurt

Dagbesteding binnen én buiten de Archipelmuren zit in een innovatieve stroomversnelling, ook dankzij corona.

Daarbij wordt verbinding gezocht en gemaakt met andere aanbieders van en doelgroepen voor tal van dagbestedingsactiviteiten die een leuke invulling van de dag geven. Er is sprake van een heuse transitie; er wordt zoveel mogelijk aangeboden in de sociale basis, dus zonder indicatie of tussenkomst van de tweedelijnszorg, zo laagdrempelig mogelijk en dicht bij huis.

Gemist

Riet Odekerken (manager dagbesteding bij Archipel): “Tijdens de eerste coronagolf stopte alle dagbesteding van de ene op de andere dag. Er kwam meteen een heel andere manier van werken. De medewerkers gingen op de afdelingen aan de slag, om daar mensen aandacht te geven en zelf in de zorg mee te werken. Ook de externe dagbesteding was dicht; mensen zaten thuis. Met hen hebben we wel contact gehouden. Maar het structurele van de dagbesteding werd gemist, hoorden we. In juli, na de eerste golf, popelden ze om weer te komen maar door de coronamaatregel van anderhalve meter afstand hadden we overal te weinig ruimte. ‘Eén en één is twee’, dachten

“Inmiddels biedt Archipel dagbesteding op vijf plekken in de Eindhovense stadsdelen Woensel en Gestel buiten de eigen locaties”

we, en we zochten zo snel mogelijk nieuwe ruimtes in wijkcentra rond onze zorglocaties in Woensel en Gestel. Dat past ook precies in de Archipelvisie ‘dichtbij en in verbinding’, in wijken en

buurten. Zo kwamen we terecht in tal van wijkcentra, waar we ruimtes huren en, naast de bestaande Wmo-groep, ook de basisdagbesteding kunnen opstarten. Dat is mogelijk door subsidieondersteuning vanuit de gemeente. En gelukkig mochten die voor kwetsbare groepen open blijven tijdens de tweede golf.”

Inmiddels biedt Archipel dagbesteding op vijf plekken in de Eindhovense stadsdelen Woensel en Gestel buiten de eigen locaties; in Heidehonk, 't Trefpunt, Zuiderplaza, De Mortel en binnenkort Andromeda. Dat geldt ook voor de regio. Zo is er dagbesteding in sociaal-cultureel centrum 't Tejaterke in Best en Beukenhof in Oostelbeers. Riet geeft buurthuis 't Trefpunt in het Eindhovense stadsdeel Woensel als voorbeeld: “Hier is ook bijvoorbeeld Zorgmed al drie jaar actief met basisdagbesteding. Zij hebben weliswaar andere cliënten dan wij maar we kijken naar waar we – op onderdelen –

kunnen samenwerken. Zorgmed heeft ervaring in begeleiding van een brede doelgroep, Archipel expertise in activiteiten aanbod en oudere cliënten. Voordeel van de basisdagbesteding is dat mensen geen indicatie nodig hebben maar wel baat hebben bij activiteiten buiten de deur.”

Dichtbij

Sociaal-werkstagiair Pelar Elo van Zorgmed maakt wekelijks tijd om de samenwerking met Archipel in de dagbesteding uit te breiden: “Sinds kort organiseren we ook samen activiteiten. We hebben hier al verschillende en kwetsbare doelgroepen, zoals mensen met autisme en uit de GGZ. Ze kunnen goed met elkaar overweg. Als het druk wordt en er komen meer mensen, dan hebben we extra ruimte om een andere activiteit voor hen te organiseren.” Dagbestedingscoach Femke Smorenburg van Archipel knikt: “Dagbestedingscliënten van Archipel hebben hier op vrijdag yoga; daarbij kunnen wijkbewoners aansluiten via Zorgmed's Club van vrijdag. Door samen te werken hebben mensen meer keuze uit activiteiten. We vinden elkaar steeds beter. Ik krijg veel nieuwsgierige telefoontjes van generalisten en zorgtrajectbegeleiders.”

“Dat valt in goede aarde”, beaamt ook generalist van WIEindhoven Jasper van Asten, die werkt als verbinder voor Buurt in Bloei in De Tempel: “Het mes snijdt aan twee kanten. Ik hoorde laatst in een evaluatie dat een man, die normaal niet op vrijdag komt, toch komt kijken omdat dit nu wordt aangeboden. Dat is wat je wilt; voor elke wijkbewoner die behoefte heeft aan dagbesteding een algemeen toegankelijke voorziening maken die aansluit op de behoeftes in de wijk. Juist in een buurtcentrum zit je midden in de wijk, op wandelafstand. Voorheen was een Wmo-indicatie nodig, nu is de basisdagbesteding veel breder. Omdat wij voor veel hulpvragen achter de voordeur komen, kunnen we op alle leefgebieden meekijken. We zien wat er te ‘halen’ is in de wijk voor daginvulling, in verenigingsleven en andere initiatieven.

Maar als het inwoners niet zelfstandig lukt, hebben we opties voor hen.” Zo krijgt de gemeente ook inzicht in passend aanbod in de stad. En er komt een mix van bewoners uit de wijk, die met elkaar verbinden; dat kan ook een sociaal contact aan het rollen brengen. De oplossing is dus dicht bij huis, passend bij zo lang en zelfstandig mogelijk in de vertrouwde wijk blijven wonen.

Zoals voor Peter Verbeek, die sinds begin dit jaar vier dagdelen per week meedoet in 't Trefpunt: “Fijn, weer onder de mensen zijn. Ik heb Alzheimer, weet ik sinds kort. Mijn zorgtrajectbegeleider wees me op de dagbesteding hier, dat wist ik nog niet. Ik woon vlakbij. Mijn vrouw werkt thuis en de hele dag alleen tv kijken en stofzuigen zie ik ook niet zitten. Ik ben een keertje komen kijken. Je kunt gewoon kiezen wat je wilt. Ik kom nu op woensdag en donderdag, bijvoorbeeld om te biljarten, een praatje te maken,



“Fijn, weer onder de mensen zijn”

geheugen oefeningen te doen en te helpen bij de afwas. Soms is het contact met andere deelnemers moeilijk maar ik heb nu een vast contact met iemand met wie ik ook af en toe afsprek. Dan gaan we samen met een vrijwilliger wandelen; na het eten even lekker naar het park.” ■

Archipel actief betrokken in de wijk met GOudT & 4W!



Frank Hendriks, Hubert Cornelis, Michiel Bosgra (Studio040) en Renate Richters (wethouder Eindhoven).

Het creëren van een fijne en leefbare wijk waarin we gelukkig thuis oud kunnen worden en mee kunnen blijven doen. Vanuit die ambitie trekt Archipel actief met partners op in projecten die de gezondheid en het welzijn van de samenleving bevorderen.

Frank Hendriks, programmaleider strategische vernieuwing bij Archipel, vertelt: “Als Archipel vinden we het belangrijk om met wat we doen aan te sluiten bij wat er in de samenleving speelt, zoals de ontwikkeling van thuis oud worden. Tegenwoordig moeten én willen ouderen langer in de thuisomgeving blijven wonen. Niet iedereen gaat dat gemakkelijk af; zo is er een toenemend aantal ouderen dat hier, om wat voor reden dan ook, beperkingen bij ervaart. Tijdens een bijeenkomst twee jaar geleden in de wijk Gestelse Ontginning raakten we hierover in gesprek met Ontmoet & Groet, een stichting die de ontmoeting tussen ouderen ondersteunt. We ontdekten

dat we dezelfde visie hebben, waarbij we allebei uitgaan van de eigen kracht en zeggenschap van ouderen. Ter plekke ontstonden mooie ideeën, die uiteindelijk hebben geleid tot GOudT: een netwerk gericht op het stimuleren van gelukkig thuis oud worden in de Gestelse Ontginning.”

Leefbare, gezonde en gelukkige wijk

De missie van GOudT is om de verbinding tussen informele en formele zorg-organisaties in de wijk en bewoners te versterken en gezamenlijk te bouwen aan een leefbare, gezonde en gelukkige wijk. Hubert Cornelis, voorzitter van Stichting Ontmoet & Groet, vertelt: “We geloven

dat we juist door samen op te trekken een samenleving kunnen creëren die erop gericht is iedereen, ook thuiswonende en kwetsbare ouderen, mee te laten doen. Met de inmiddels twintig aangesloten organisaties, waaronder gemeente Eindhoven, Rode Kruis, Burenhulp, Lumens en Woonbedrijf, buigen we ons over vragen als: wat vraagt ouder worden van je, wat hebben oudere mensen in de wijk nodig en hoe kunnen we de expertises van de diverse

“Als Archipel vinden we het belangrijk om met hetgeen we doen aan te sluiten bij wat er in de samenleving speelt”

partners hiervoor inzetten?” Frank: “We hebben vijf pijlers benoemd: wonen, eenzaamheid, Informatie-oerwoud (lees meer over het hiervoor ontwikkelde digitale ‘Langer Thuis Kompas’ op pagina 12), extra diensten en fysieke locaties. Deze worden nu doorontwikkeld.

Zo kijken we of we de doelgroep met extra diensten kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld door de deskundigheid van Archipel naar de wijk te brengen in de vorm van onder andere dagbesteding op locatie – een mooie ontwikkeling die aansluit bij de strategie van Archipel

om meer richting wijken en buurten te bewegen. Daarnaast heeft gemeente Eindhoven haar vertrouwen uitgesproken en subsidie vrijgemaakt voor de doorontwikkeling van GOudT. We hopen in 2025 op alle facetten van het ouder worden in de wijk belangrijke stappen te

hebben gezet en met GOudT een lerend netwerk te vormen waarin we ons samen inzetten voor een samenleving waarin je gelukkig oud thuis kunt worden.”



Frank Hendriks en Yvonne van Eersel.

Doe mee met 4W!

De samenwerking in GOudT leidde tot nog een initiatief: ‘Doe mee met 4W’ (Wonen, Werken, Welzijn in de Wijk), waarin Archipel optrekt met sociaal werkbedrijf Ergon en woningcorporatie Woonbedrijf. “4W slaat een brug tussen wonen, werken en welzijn in de wijk,” vertelt Yvonne van Eersel, manager facilitaire diensten bij Archipel. “Het primaire doel is om jonge én oudere mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans op zinnig werk te bieden, waardoor kwetsbare ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Denk daarbij aan ondersteuning in de vorm van het doen van een boodschapje of schoonmaakwerk, het verzorgen van oppasdiensten of simpelweg door een oogje in het zeil te houden. Hierdoor wordt de zelfredzaamheid van thuiswonende ouderen bevorderd en kan de mantelzorger worden ontlast. Daarnaast willen we met 4W woningen splitsen. Een kwetsbare oudere deelt daarbij een woning met een jongere die, naast het betalen van huur, ook diensten verleent die ten goede komen aan de wijk. Zo ontstaat er meer sociale cohesie en wordt niet alleen de werkloosheid maar ook de woningnood teruggedrongen.” Frank: “Dit betekent in veel gevallen ook dat er in mindere mate of pas in een later stadium een beroep gedaan wordt op professionele zorg. Op die manier kunnen we de druk hierop ook aanzienlijk verlichten.”

Kruisbestuiving

Het draagvlak voor het collectief groeit; zo maakt 4W kans op € 300.000 startkapitaal en expertise-inzet van Start Foundation, een maatschappelijke organisatie die zich hardmaakt voor de parallelle arbeidsmarkt. Yvonne: “Het concept wordt momenteel doorontwikkeld, waarbij we ook de samenwerking met andere partijen actief willen versterken. Daarna starten we met een pilot in Gestel en

“4W slaat een brug tussen wonen, werken en welzijn in de wijk”

als het goed loopt, wordt het verder uitgerold.” Frank: “We merken nu al dat deze kruisbestuiving op veel gebieden in de samenleving mooie dingen brengt. Het is nu tijd voor organisaties om buiten de eigen muren te kijken en krachten te bundelen in projecten waarmee we niet alleen iets betekenen voor onze eigen klanten, maar voor onze hele maatschappij!” ■

Coronavaccinatie en de toekomst van infectiepreventie

In januari jl. kregen de eerste zorgmedewerkers van Archipel een coronavaccin, in februari volgden de eerste cliënten. Inmiddels zijn vrijwel alle zorgmedewerkers en cliënten twee keer gevaccineerd. Een mooie mijlpaal die hopelijk het begin van het einde van de coronapandemie betekent. Samen met Katinka van Boxtel, lid van de Raad van Bestuur van Archipel, Anke Harteloh-Scheepers, specialist ouderengeneeskunde bij Archipel en Debby Gerritsen, bijzonder hoogleraar Welbevinden aan de Radboud Universiteit/Radboudumc, praten we over de vaccinatiestrategie en de invloed van corona op infectiepreventie.



Archipel hoorde bij de eerste groep in Nederland die, na de pilot begin januari, vaccinaties mocht aanvragen voor medewerkers. “Toen wij vanuit het Rijk de uitnodiging kregen om het aantal vaccins door te geven, hebben we een heel zorgvuldige afweging gemaakt welke medewerkers hier vroegtijdig voor in aanmerking kwamen,” vertelt Katinka van Boxtel. “Voor medewerkers die directe zorg verlenen aan cliënten en geen anderhalve meter kunnen waarborgen gedurende vijftien minuten, hebben we begin van het jaar vaccins aangevraagd. Daarnaast hebben we in kaart gebracht welke cliënten gevaccineerd wilden worden. De organisatie hiervan was een behoorlijk



Katinka van Boxtel

“We hebben als Archipel superhard gewerkt om alles in een snel tempo op te tuigen”

logistiek proces; zo was schriftelijk toestemming nodig van de cliënt of de eerste contactpersoon. Om alles goed te laten verlopen hebben we prikteams opgezet, waarbij verpleegkundigen onder supervisie van een arts cliënten vaccineerden. We hebben als Archipel superhard gewerkt om alles in een snel tempo op te tuigen en in een zo kort

mogelijke periode zo veel mogelijk cliënten te vaccineren. Toen de eerste prikteams aan de slag gingen, heerste er een heuse ‘hoera-stemming’. Een belangrijke mijlpaal was behaald!”

Veiligheid en kwaliteit van leven

Door de gekozen vaccinatiestrategie waren begin van het voorjaar intramuraal vrijwel alle cliënten twee keer gevaccineerd. In het kader van preventie werd daarnaast het beleid omtrent infectie en hygiëne onder de loep genomen. “Infectiepreventie en hygiëne zijn natuurlijk altijd thema’s geweest binnen de ouderenzorg, maar door corona is er veel meer nadruk op komen te liggen,” vertelt Anke Harteloh-Scheepers, tot kort voorzitter van de werkgroep infectiepreventie & hygiëne. “Corona heeft ons in die zin wakker geschud en geholpen om scherpere keuzes te maken. We hebben meer aandacht gekregen voor adequate handhygiëne, zodat handen vaker en grondiger worden gewassen en handschoenen tijdig worden verwisseld. En door de scherpe eisen vanuit de overheid om verspreiding van het virus tegen te gaan, zijn de activiteiten voor de bewoners meer in kleinschaligheid georganiseerd. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om een goede afweging te maken tussen veiligheid en kwaliteit van leven; we zijn natuurlijk nog steeds een verpleeghuis waar wonen en welzijn net zulke belangrijke factoren vormen als gezondheid. Dit kan af en toe voor een dilemma zorgen: waar ligt de focus?”

Wetenschappelijk onderzoek

Het spanningsveld tussen veiligheid en kwaliteit van leven is ook een belangrijk thema in de onderzoeken van Debby Gerritsen, bijzonder hoogleraar Welbevinden aan de Radboud Universiteit/Radboudumc en in die rol verbonden aan het Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON) waarin ook Archipel participeert. “In het kader van welbevinden en het coronavirus



Anke Harteloh-Scheepers

“We vinden het belangrijk om een goede afweging te maken tussen veiligheid en kwaliteit van leven”

zijn we vorig jaar gestart met verschillende enquêtes om het effect van de coronamaatregelen in kaart te brengen,” vertelt Debby. “Ook hebben we, samen met de Academische Werkplaats Ouderenzorg Limburg, de bezoeksregeling na de eerste golf eind mei vorig jaar geëvalueerd en vlak voor de versoepelingen van 7 april jl., de bezoeksregeling bij 76 organisaties, gemonitord. We hebben er bewust voor gekozen de resultaten uit het onderzoek meteen toegankelijk te maken voor de organisaties binnen de langdurige zorg, zodat zij hier snel op in kunnen inspelen. Zo ontdekten we dat de coronamaatregelen bij sommige bewoners meer probleemgedrag leek te veroorzaken en bij anderen juist minder. Ook leidde de bezoeksregeling tot discussie: iemand woont ergens, mag je dan als organisatie uit veiligheidsoverwegingen gerichte bezoeken instellen?” ▶

Maatwerk en persoonsgerichte zorg

Daarnaast bleek dat veel verpleeghuisorganisaties het tijdens de coronaperiode moeilijk vonden om invulling te geven aan de persoonsgerichte zorg. Toch is dit binnen Archipel geen issue geweest, vertelt Katinka. “Vanuit de visie ‘Cliënt in regie’ hebben we de wensen van het individu ook tijdens de coronapandemie goed kunnen volgen. We hebben binnen de gestelde kaders ruimte gezocht om zo veel mogelijk maatwerk te bieden, in de vorm van bijvoorbeeld passende dagbestedingsactiviteiten. Daaruit is nu Dagbesteding 2.0 ontstaan, waarin de activiteiten nog meer worden toegespitst op individuele wensen en behoeftes. Ook hebben we hoog ingezet op ondersteuning voor cliënten, hun naasten en medewerkers. Denk daarbij aan de introductie van nieuwe ondersteunende rollen en de vorming van een coronateam,



Debby Gerritsen

met daarin ook een lid van de cliëntenraad. Daarnaast hebben we veel contact onderhouden met naasten om telkens een juiste afweging te kunnen maken tussen kwaliteit van leven en veiligheid. Het leverde ook saamhorigheid op; alle hens aan dek om zo goed mogelijk uit de pandemie te komen. Het maakt me ontzettend trots om te zien hoe iedereen zich binnen Archipel heeft ingezet. Op die manier heeft de crisis ons ook veel gebracht.”

“Corona heeft heel veel nieuwe inzichten opgeleverd,” beaamt Debby. “Wat ikzelf een positieve ontwikkeling

“Corona heeft
heel veel
nieuwe inzichten
opgeleverd”

vind, is dat er een belangrijke voedingsbodem is ontstaan om het welbevinden-perspectief meer vorm te geven binnen de langdurige zorg. Door hier binnen de sector het gesprek over aan te gaan, hoop ik dat we een mooie balans kunnen creëren tussen veiligheid en welbevinden.”

Anke: “Persoonlijk was ik best angstig voor wat de tweede golf ons zou brengen, maar inmiddels weet ik: we hebben zo’n stevig beleid ontwikkeld en goede keuzes gemaakt, we kunnen dit aan. Dat geeft veel vertrouwen voor de toekomst!” ■

Heleen Griffioen start 10 mei 2021 als interim lid Raad van Bestuur bij Archipel

Heleen Griffioen gaat als interim bestuurder Monique Hertogs opvolgen. Monique neemt na 13 jaar afscheid van Archipel.

Per 16 juni 2021 start Monique als bestuurder bij Savant in Helmond. Heleen gaat de functie van bestuurder op interim basis vervullen. In de tussentijd werft Archipel een nieuwe vaste bestuurder. Archipel is blij dat Heleen deze tijdelijke functie wil vervullen en wenst haar veel succes. Heleen is een ervaren zorgbestuurder, die

veel affiniteit heeft met zorgorganisaties en specialistische zorg.

Bij Archipel krijgt zij o.a. de locaties Landrijt en Kwadraat onder haar hoede en zal zij de groei naar Regionale Expertise Centra op zich nemen. ‘Archipel heeft een Kenniscentrum waar de zorg en behandeling voor mensen met een bijzondere aandoening is geborgd. Hier vindt continu ontwikkeling en verdere verbetering plaats. Ik vind het leuk om de komende maanden een bijdrage te mogen leveren aan de ontwikkeling van de Regionale Expertise Centra voor o.a. Huntington, Korsakov en Gerontopsychiatrie bij Archipel.’ ■



Heleen Griffioen

Bestuurder Monique Hertogs neemt afscheid van Archipel

Na ruim dertien jaar bij Archipel, waarvan de laatste jaren als lid van de Raad van Bestuur, maakt Monique Hertogs in juni de overstap naar het bestuur van collega-VVT-organisatie Savant Zorg. Archipel in het bijzonder zwaait haar uit.

Ze blikt terug op haar start bij Archipel: “Ik werkte in de gehandicaptenzorg, was voorzitter van de NAH-projectgroep. Ingrid Brinksma van Archipel ging die rol overnemen en zij vertelde dat de toenmalige Landrijtdirecteur zou weggaan. Dat triggerde me; ik was niet aan het rondkijken maar wilde wel nog eens naar een andere, intramurale sector. Ik werd enthousiast. Ik vond Archipel altijd een innovatieve organisatie die vooropliep met ontwikkelingen; zo ontstond ook het initiatief voor Archipel Kenniscentrum.”

Gegrepen

“Op Landrijt werd ik gegrepen door de mensen die heel veel jonger zijn dan de 85-plussers in verpleeghuizen en hun bijzondere ziektebeelden. Het zal je gebeuren... De opdracht van het Kenniscentrum ging daar natuurlijk over. Jonge mensen, specialistische doelgroepen en verpleeghuiszorg; daar wilde ik graag mijn kennis en expertise voor inzetten. Tegelijk prachtig; het vizier van alle professionals – van behandelaren tot ondersteuning – op bijzondere zorg en met elkaar die zorg nog beter maken, op de locaties maar ook in landelijke



Monique Hertogs

“Ik ben heel dankbaar dat ik aan de ontwikkeling van die specialistische zorg heb mogen bijdragen”

netwerken. Ik ben heel dankbaar dat ik aan de ontwikkeling van die specialistische zorg heb mogen bijdragen. Kennis en expertise zijn divers en hebben behoefte aan meer wetenschappelijk onderzoek in de ouderenzorg, om te kijken naar wat werkt. En soms is het interessant om te weten waarom iets niet werkt. Daarnaast geloof ik in inzichten en ervaringen uit de praktijk, die ook weer ten goede komen aan cliënten. Samen met hun ervaringsdeskundigheid en die van mantelzorgers heb je zo een hele goede voedingsbodem voor het verbeteren van zorg. Dat zie je in de zorg- en functieprogramma's en in de hele ontwikkeling van Archipel Kenniscentrum. Dat staat. Niet voor niets komt er landelijke kennis-infrastructuur en maken we voor Huntington, Korsakov en gerontopsychiatrie de transitie naar Regionaal Expertise Centrum. Dat lukt alleen met elkaar, met mensen met enthousiasme, gedrevenheid én ambitie. Daar heb ik alle vertrouwen in.”

Vertrouwen

Wat neemt ze mee? “Wat ik omarmde in Archipel: cliënt in regie, aan het stuur van je eigen leven, betekent geloven in medewerkers die regie kunnen voeren over hun werk en die we ruimte en vertrouwen geven om met de klantvraag mee te bewegen. Alles gebeurt in de relatie tussen cliënt, mantelzorger en medewerker. Om dat goed te doen, wilden we naar écht anders organiseren, veel meer vanuit horizontale verbanden; werken vanuit vertrouwen en eigenaarschap, binnen goed ingeregelde kaders. Dat zijn ook de principes die Savant omarmt en een belangrijke reden voor mij om voor deze organisatie te kiezen. Archipel ga ik heel erg missen. Wat een bijzonder mooie tijd heb ik gehad! En ik kijk ook enorm uit naar Savant.” ■

Voor de opvolging van Monique in de Raad van Bestuur is inmiddels de procedure opgestart.



Werken in de zorg doe je vanuit je hart. Omdat je het verschil wil maken of omdat liefdevolle zorg gewoon 'in' je zit. Bij Archipel waarderen we jouw inzet. Zo bieden we extra scholing, ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en volop ondersteuning om je goed te blijven voelen in je werk. We geven jou en je team eigen verantwoordelijkheid, en ook support wanneer het nodig is. Bijvoorbeeld met slimme innovaties die jouw werk vergemakkelijken en het leven van onze cliënten fijner maken. Zo organiseren we onze zorgverlening beter voor iedereen.

Ben jij geïnteresseerd in werken in de zorg? Dan zien we jou graag op **werkenbijarchipel.nl**



DE ZORGVERNIEUWERS



**JE VOELT JE
GEWAARDEERD**

WIJ ZIEN JOUW KRACHT